

Actualisatie quickscan Flora- en faunawet Bestemmings- plan Zevenhuizen-Oost

Actualisatie quickscan Flora- en faunawet Bestemmingsplan Zevenhuizen-Oost

Status

Definitief

Datum

1 februari 2016

Handtekening

Michiel van Kerkvoorde

Inhoud

1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding en doel	5
1.2 Wettelijk kader	5
1.3 Methode	5
1.4 Plangebied	6
1.5 Voornemen	7
2 Flora en fauna op locatie	8
2.1 Flora	8
2.2 Vogels	8
2.3 Zoogdieren (vleermuizen)	9
2.4 Zoogdieren (grondgebonden)	9
2.5 Reptielen en amfibieën	9
2.6 Vissen	10
2.7 Overige soorten	10
2.8 Licht beschermde soorten	10
3 Conclusie	11
3.1 Samenvatting beschermde soorten	11

3.2	Samenvatting effecten en vervolg	11
<hr/>		
4	Literatuur en bronnen	13
<hr/>		

1 | Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Gemeente Leek is voornemens een nieuw woongebied te realiseren ten oosten van de kern van Zevenhuizen. Ten behoeve van het bestemmingsplan 'Zevenhuizen Oost' is in 2013 door Buro Bakker¹ een ecologisch onderzoek uitgevoerd. Vanwege wijzigingen in het stedenbouwkundig plan, dat ten grondslag ligt aan het bestemmingsplan, is aanpassing van het in 2014 vastgestelde bestemmingsplan nodig. De gemeente Leek heeft Buro Bakker daarom gevraagd om de destijds uitgevoerde quickscan te actualiseren.

Met de quickscan wordt eenduidig in beeld gebracht of en welke beschermde soorten in het plangebied aanwezig kunnen zijn. Indien de gewenste ontwikkeling kan leiden tot negatieve effecten voor deze soorten, leidt de quickscan tot aanbevelingen voor vervolgstappen. Het uiteindelijke doel is het afstemmen van de ontwikkeling op de aanwezigheid van beschermde soorten, zodat gewerkt wordt binnen de kaders van de Flora- en faunawet.

1.2 Wettelijk kader

De Nederlandse natuurwetgeving is gebaseerd op de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. De soortbescherming is hierbij uitgewerkt in de Flora- en faunawet. Deze wet beschermt een aantal veelal zeldzame of kwetsbare planten- en diersoorten. Relevant zijn in het kader van deze quickscan vooral de bepalingen die van toepassing zijn op ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. De Flora- en faunawet is overal in Nederland van toepassing, ongeacht het type of de omvang van de werkzaamheden of activiteiten.

Er worden in de Flora- en faunawet drie verschillende beschermingsniveaus gehanteerd: een lichte, een matige en een zware bescherming. Voor soorten met een lichte bescherming geldt een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen. Bij matig en zwaar beschermde soorten zijn mitigerende maatregelen van toepassing als effecten van de gewenste ontwikkeling niet uitgesloten kunnen worden. Dit betekent dat ontwerp, planning en/of uitvoering afgestemd moeten worden op de beschermde soorten, zodanig dat de functionaliteit van de verblijfplaats van deze soorten behouden blijft. Een ontheffingsprocedure treedt in werking als mitigatie niet mogelijk is.

1.3 Methode

Om een indruk te krijgen van de (potentiële) natuurwaarden is op 12 januari 2016 een veldbezoek gebracht. Tijdens het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Voor de beschikbare verspreidingsgegevens van beschermde soorten zijn daarnaast de meest actuele en relevante bronnen geraadpleegd (zie literatuurlijst). Daarnaast zijn inschattingen gemaakt van het (mogelijke) voorkomen van beschermde soorten op basis van terreinkenmerken. Hoewel het veldbezoek buiten het groeiseizoen voor planten is uitgevoerd, is een goede indruk gekregen van de potenties als groeilocatie voor beschermde planten in het plangebied.

---

¹ Buro Bakker (2013); Toetsing natuurwetgeving Bestemmingsplan Zevenhuizen-Oost. In opdracht van Gemeente Leek.

1.4 Plangebied

Het plangebied is gelegen aan de oostkant van Zevenhuizen. Aan de westzijde grenst de locatie aan de lintbebouwing langs het Hoofddiep (N979), de Kokswijk grenst aan de zuidkant van het gebied. De noord- en oostzijde van het gebied zijn begrensd met een sloot (zie figuur 1).

In de huidige situatie bestaat het plangebied uit een open landbouwgebied. Ten tijde van het veldbezoek waren er drassige graslandpercelen aanwezig. In het gebied is een solitaire eik aanwezig en een elzensingel langs de slootkant.

Figuur 1 De planlocatie weergegeven (bron: GoogleEarth).

Foto 1 Impressie van de planlocatie.

1.5 Voornemen

Het voornemen is om op de locatie een woonwijk te realiseren dat past binnen het landschappelijke beeld van Zevenhuizen. Hierbij is kap van bomen en struiken nodig, dempen van enkele slootdelen en wordt aan de oostzijde een watergang verbreed. De planning is om de werkzaamheden te starten in 2016.

Figuur 2 Voorgenomen plannen bestemmingsplan Zevenhuizen-Oost (tekening: Gemeente Leek 26-11-2015).

2 | Flora en fauna op locatie

In de paragrafen 2.1 tot en met 2.7 wordt de (mogelijke) aanwezigheid van zwaar en matig zwaar beschermde flora en fauna besproken. De mogelijke aanwezigheid van deze soorten kan leiden tot de aanbeveling voor vervolgonderzoek of tot een mitigatieopgave. In paragraaf 2.8 wordt ingegaan op de aanwezigheid van licht beschermde soorten. Voor deze soorten geldt een algehele vrijstelling van de verbodsbepaling. Tevens worden de effecten beoordeeld die de voorgenomen ontwikkeling heeft op beschermde flora en fauna.

2.1 Flora

Voorkomen

Het veldbezoek is buiten het groeiseizoen uitgevoerd. Daarom zijn vrijwel geen bloeiende planten waargenomen. Het grasland bestond deels uit Gestreepte Witbol, Kropaar en Engels Raaigras. Plantensoorten als Pitrus, Wilde Peen, Gewone paardenbloem en Ridderzuring groeiden in het plangebied. Verder was opslag van Gewone Vlier en Gewone Braam langs de Elzensingels aanwezig.

Op basis van de terreinkarakteristieken en bekende verspreidingsgegevens kan flora met een zwaarder beschermingsregime worden uitgesloten. De aangetroffen soorten groeien op voedselrijke bemeste grond. Een dergelijk milieu biedt geen gunstige omstandigheden voor zwaarder beschermde plantensoorten.

Effecten en vervolg

Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

2.2 Vogels

Voorkomen

Jaarrond beschermde soorten

In en nabij het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten van bijvoorbeeld Roek of Buizerd aanwezig. Bebouwing ontbreekt, waardoor ook soorten als Huismus en Gierzwaluw geen geschikte broedplek vinden.

Algemene broedvogels

Tijdens het veldbezoek is een groep rustende en foeragerende Grauwe Ganzen waargenomen. Verder zijn Pimpelmees, Koolmees en Merel waargenomen die in de Elzensingels kunnen broeden. Ook soorten als Grasmus en Winterkoning kunnen tot broeden komen in de verruigde slootkanten. De akkers bieden broedgelegenheid voor Kievit en Graspieper. Voor de ganzen is het gebied alleen geschikt als foerageergebied.

Effecten en vervolg

Jaarrond beschermde vogels komen niet in het plangebied tot broeden. In het plangebied kunnen uitsluitend algemene broedvogels tot broeden komen.

Verstoring van nesten gedurende het broedseizoen is niet toegestaan. Door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of, bij het werken in het broedseizoen, middels een broedvogelcheck te controleren of al dan niet broedende vogels aanwezig zijn, kunnen effecten op broedvogels worden voorkomen.

Het broedseizoen omvat globaal de periode van half maart tot en met half juli. Bij werkzaamheden binnen deze periode is het advies om eerst een broedvogelcheck uit te (laten) voeren. Als tijdens de check blijkt dat wel broedende vogels aanwezig zijn, dient gewacht te worden tot de vogel is uitgebroed en de jongen vliegvlug zijn.

2.3 Zoogdieren (vleermuizen)

Voorkomen

Verblijfplaatsen

In het plangebied ontbreken geschikte elementen die als verblijfplaats kunnen dienen voor vleermuizen. De solitaire eik in het plangebied is ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen vanwege het ontbreken van holten en spleten in de boom. Gebouwen zijn niet aanwezig binnen het plangebied. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen is daarmee uitgesloten.

Belangrijke vliegroutes

Vleermuizen volgen (vaste) vliegroutes van hun verblijfplaatsen naar hun jachtgebieden. Vliegroutes zijn zwaar beschermd volgens de Flora- en faunawet. De Elzensingel in het gebied vormt geen vliegroute die van belang is voor vleermuizen, omdat deze niet aansluit op andere lijnvormige elementen.

Belangrijk foerageergebied

Het open plangebied is, vanwege de afwezigheid van beschutte, insectenrijke plaatsen ten hoogste een marginaal foerageergebied voor vleermuizen.

Effecten en vervolg

Het plangebied is voor vleermuizen van marginaal belang en effecten zijn daarom niet aan de orde.

2.4 Zoogdieren (grondgebonden)

Voorkomen

In de directe omgeving van het plangebied zijn gegevens bekend van de aanwezigheid van de licht beschermde soorten. Deze worden behandeld in paragraaf 2.7. Het plangebied is niet van waarde voor zwaar en matig zwaar beschermde zoogdieren zoals Das of Waterspitsmuis. Aanwezigheid van zoogdieren met een zwaarder beschermingsregime kan, gezien de ligging en terreinkarakteristieken van het plangebied, uitgesloten worden.

Effecten en vervolg

Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

2.5 Reptielen en amfibieën

Voorkomen

Het plangebied biedt geen geschikte biotoop voor reptielen en amfibieën met een zwaarder beschermingsregime. De sloten rondom het plangebied zijn ongeschikt als voortplantingsplek voor amfibieën omdat het voedselrijk water betreft (ongeschikt voor Poelkikker en Heikikker), relatief steile oevers en niet permanent watervoerend. Op basis van biotoopgeschiktheid en verspreidingsgegevens is de aanwezigheid van beschermde soorten amfibieën zoals Heikikker en Poelkikker uitgesloten. Voor reptielen ontbreekt ook geschikt leefgebied.

Effecten en vervolg

Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

2.6 Vissen

Voorkomen

De sloten binnen het plangebied zijn niet geschikt voor beschermde vissoorten zoals Bittervoorn. Er ontbreken plantenrijke oevers en helder water. De Kleine Modderkruiper wordt op basis van verspreidingsgegevens niet in het plangebied verwacht. Ook zijn de sloten niet permanent waterhoudend. De aanwezigheid van beschermde vissoorten in het plangebied is daarmee uitgesloten.

Effecten en vervolg

Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

2.7 Overige soorten

Voorkomen

Het voorkomen van overige soorten met een juridisch zwaarder beschermingsregime (libellen, dagvlinders en andere ongewervelden) kan op voorhand worden uitgesloten. Voor deze soorten is geen geschikt leefgebied aanwezig, vanwege het ontbreken van geschikte water- en oevervegetatie zoals krabbenscheervegetaties. Voor beschermde vlinders geldt dat ze hun leefgebied voornamelijk in natuurgebieden hebben. In het plangebied ontbreekt geschikt habitat voor beschermde vlinders.

Effecten en vervolg

Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

2.8 Licht beschermde soorten

Voorkomen

In het plangebied is mogelijk leefgebied aanwezig voor een gering aantal licht beschermde soorten, namelijk Bruine kikker, Gewone pad, Egel, Mol, Veldmuis, Rosse woelmuis, Huisspitsmuis, Bosmuis, Haas.

Effecten en vervolg

Mogelijk optredende effecten op licht beschermde planten en dieren leiden niet tot het vernietigen van hele populaties. Het betreft algemene soorten waarvan de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor deze soorten geldt een algehele vrijstelling, waarbij bij schade geen compensatie nodig is. Op deze soorten is de zorgplicht wel van kracht (artikel 2 Flora- en faunawet). De zorgplicht bepaalt dat men wilde planten en dieren zo min mogelijk schade dient te berokkenen.

Door het ongeschikt maken van het plangebied voor dieren kunnen effecten op licht beschermde dieren worden beperkt. Door het plangebied enkele dagen voorafgaande aan de werkzaamheden kort af te maaien, krijgen de dieren de tijd om het plangebied te verlaten en elders leefgebied te zoeken. Bij werkzaamheden aan de sloten (dempen en vergraven) is het vanuit de zorgplicht van belang één richting op te werken zodat eventuele aanwezige soorten kunnen vluchten.

3 | Conclusie

3.1 Samenvatting beschermde soorten

Op basis van de quickscan kan met betrekking tot de aanwezigheid van beschermde flora en fauna het volgende worden geconcludeerd:

- De aanwezigheid van algemene broedvogels in de Elzensingels en graslanden binnen het plangebied kan niet worden uitgesloten;
- De aanwezigheid van overige beschermde soorten heeft uitsluitend betrekking op soorten met een licht beschermde status.

3.2 Samenvatting effecten en vervolg

- Vanwege de mogelijke aanwezigheid van broedvogels dienen werkzaamheden zoals het verwijderen van de struiken en het bouwrijp maken van het terrein, buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden;
- Als toch werkzaamheden in het broedseizoen moeten plaatsvinden, dan dient er voor gezorgd te worden dat er geen nesten verstoord worden. Door het uitvoeren van een nestencheck kan worden gecontroleerd of er ingebruikzijnde nesten aanwezig zijn. Als blijkt dat er wel broedende vogels aanwezig zijn dient gewacht te worden met de werkzaamheden tot de vogel is uitgebroed en de jongen vliegvlug zijn;
- Het broedseizoen omvat globaal de periode van half maart tot en met half juli.

Zorgplicht

- De werkzaamheden kunnen leiden tot negatieve effecten op licht beschermde planten en dieren namelijk Bruine kikker, Gewone pad, Egel, Mol, Veldmuis, Rosse woelmuis, Huisspitsmuis, Bosmuis, Haas. Dit zijn algemene soorten waarvan de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor deze soorten geldt alleen de zorgplicht;
- Door het ongeschikt maken van het plangebied voor dieren kunnen effecten op licht beschermde dieren worden beperkt. Door het plangebied enkele dagen voorafgaande aan de werkzaamheden kort af te maaien, krijgen de dieren de tijd om het plangebied te verlaten en elders leefgebied te zoeken;
- Bij werkzaamheden aan de sloten (dempen en vergraven) is het vanuit de zorgplicht van belang één richting op te werken richting open water, zodat eventuele aanwezige soorten kunnen vluchten.

4 | Literatuur en bronnen

- *Buro Bakker (2013)*; Toetsing natuurwetgeving Bestemmingsplan Zevenhuizen-Oost. In opdracht van Gemeente Leek.
- *Bos, E., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay en I. Wynhoff (De Vlinderstichting) (2006)*; De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- *Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie) (2009)*; De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse fauna 9. Nationaal natuurhistorisch museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- *DR-loket (2009)*; Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten Flora- en faunawet.
- *Kapteyn, K. (1995)*; Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co Uitgevers, Haarlem.
- *Lange, R., P. Twisk, A. van Winden en A. van Diepenbeek, 1994*. Zoogdieren van West-Europa. KNNV Uitgeverij.
- *Ministerie van LNV, 2009*. Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet.
- *Nederlandse vereniging voor Libellenstudie, 2002*. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Websites: www.zoogdiervereniging.nl, www.ravon.nl, www.vogelbescherming.nl, www.sovon.nl.

Colofon

Opdrachtgever

Gemeente Leek

Contactpersoon

dhr. S.P. van Sloten

Uitgevoerd door

Buro Bakker adviesburo voor ecologie

Weiersloop 9

Postbus 10034 | 9400 CA Assen

T 0592 - 313389 | info@burobakker.nl

www.burobakker.nl

Projectleiding

Michiel van Kerkvoorde

Rapportage

Wijnanda Hulsegge

Veldwerk

Wijnanda Hulsegge

© Buro Bakker adviesburo voor ecologie
Gebruik en overname van gegevens alleen
toegestaan met volledige bronvermelding.

Wijze van citeren

Buro Bakker (2016); Actualisatie quickscan Flora- en
faunawet Bestemmingsplan Zevenhuizen-Oost. Rapport
P16001, Assen.

Foto's: Wijnanda Hulsegge